

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronkint 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

A nyilvánosság.

Fogaras, 1908. febr. 22.

A nyilvánosság nem az a panacea, mely elejét veszi a közélet minden nyavalyájának. Akik ezt a felfogást vallják, mindenesetre tulbecsülik a nyilvánosság ellenőrző hatását. Ezer példa van rá és mindennap tapasztaljuk, hogy temérdek bünt követnek el a nyilvánosság legélelőbb világánál is.

Az erőszak a gyöngeséget nyilvánosan is brutalizálja. A jogtalanság tanuk előtt is magára ölti a jog köpenyét, a ravaszság és a furfang fényes nappal is kiveti hálóját a jóhiszeműségekre és tapasztalatlanságra. A nyilvánosság tehát nem az a tökéletes védelem, aminek feltüntetni szeretik. De az is igaz, hogy ahol nincs meg a nyilvánosság, ott százszor inkább felüti fejét a kórság, mely a közéletet megmételtyezi és a társadalmi élet ereiben mérgezett véreként kering. Az erőszak, mely leverő hatalmának tudatában a nyilvánosság

elé is kimerészkedik, a nyilvánosság ellenőrző körén túl véres zsarnokká válik. A mikor a közvélemény szemhatárán túl tudja magát, a jogtalanság meg a jogosság látszatának fitogtatásáról is lemondva egyenesen megfojtja a jogot. A ravaszság és furfang pedig a sötétségben szinte legyőzhetetlen erőt nyerő válik.

A modern élet a nyilvánosság elvén sarkallik. A magánélet, a családi kör az egyetlen, melynek ablakai nem szolgálnak a nyilvánosság piacára. De a közéletben szereplő egyének magánéletébe is sokszor bepillant, még pedig jogosan a nyilvánosság ellenőrző szeme. Mindenütt, ahol fokról-fokra magasabb mérvre száll a nyilvános ellenőrzés joga, tisztább és szebb, jobb a közélet, de természetesen ilyen helyen mint Fogaras, ahol semmit sem lehet a köz, — de mindent csakis a személyi érdekek szempontjából kell tárgyalni, nem csoda, ha az emberi érdekek és az elmaradt, kicsinyes gondolkozásmód zátonyán hajó-

törést szenved a közélet fokozottabb emelkedése, a közjó uralma.

Az állami élet összes funkciói a nyilvánosság előtt folynak le. A közgazgatás kerekéinek forgását mindenki figyelemmel kísérheti. Más városokban a bíraskodás polgári és büntető ügyekben egyaránt a nagy nyilvánosság tanuként való jelenléte mellett történik. A törvényeket a parlamentális országokban nem a világtól hermetikusan elzárt és csak néhány kiváltságos ember részére megnyitott ajtó mögött hozzák, hanem a nyilvánosság részére korlátlanul hozzáférhető népképviselői testületekben.

Akár az állam, akár kisebb testületek életét nézzük, másutt az mind a nagy nyilvánosság előtt éi, tesz, dolgozik. Csak nálunk van az, hogy a fel-tétlenül nyilvánosság elé tartozó dolgokat, világosan személyi érdekből, a közjó hátrányára, nagyképűen „hivatalos titok-”nak minősítene. Így történik meg azután az a nevetséges és a fogarasi viszonyokat igazán jellemző dolog, hogy

TÁRCA.

VELENCÉBEN.

A lagunák sötét vizében
Csak lassan siklik csolnakom;
Az oldalára fellocsanó
Habok morajját hallgatom.
Az esti szellő valahonnan
Csodás bus hangot hord ide,
Miként harang ha szólna lágyan
A morajló viz mélyibe'.

A gondolás hátam megett
Dalol, míg hajta csolnakát;
Kiséretül ütemre csobban
Az ócska, elgörbült lapát.
Egy óriási hatalomról,
Amely azóta odalett,
Dalol a nyomorgó utód ma
Magasztaló dicsőnéket.

Neki borul az evezőnek,
Hogy fel-felzajlik a hullám...

Nagyapja tán ott székelt még a
Proccoration' vicchián.

S a dédunoka félliráért
Hordoz ma bámész idegent...
A sors kereke nagyot fordult:
Ki tündöklött, sok van ma lent.

A holdvilág ezüstbe vonja
A sok vén templom tetejét;
Sugárít a sötét utcákon
Kutatva-lesve küldi szét.
Talán a régi pompát várja,
S a Buccintorot keresi?...
A szűk uccákon visszhangoznak
Az arrajárók léptei.

A tenger völegénye alszik.
A szigeteken fény nem gyul...
Üres nagyrésze, romban áll ma
A régi fénynek árnyaul.
Szent-Márk terén a két bronzember
A harangokra reáüt,
Különben csend, halotti csend van
Az égen, földön mindenütt.

Magyi Jenő.

Zúvat.

— A „Fogaras és Vidéke” számára —
irta: Herceg Albert.

— Tekintetős asszony istálom á'sson
ohajtég a konyhába van Bakk Minyáné,
aszongya hómi mégbeszéni valója lönne a
tekintetős urral s a tekintetős asszonyval.

— Hát aztán miért nem küldted fel,
jól tudod, hogy ebéd után az uram megy el
hazulról.

— Há istálom á'sson én montam. Én
eleget pérédikátam ökemének, hogy jöjön fé,
met most éppeg itthon kapja a zurat; de
aszongya: ő osztág a világ mindön kencéséjét
se, met ő szegyöllli bé állítani a mikó ösz-
nek, aszongya.

— Eredj csak, eredj és küld fel azonnal.

* * *

— Aggyon a zisten szöröncsés jó napot!
Há hogy vadnak no, hogy éhetnek? Hogy
van leköm tekintetős asszony, derágálatos jó
tekintetős ur? Ágya még Isten a délebégüköt,
szinteje es felejtöm. . . .

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerár-
ban. — Ára üvegenkint 4.— korona.

olyan közügyeket, történeteket, amiket az egész város apraja-nagyja tud és szívtében beszél, nem lehet megírni a lapban, mert az személyi érdekekben ütköznek és hát mindenki jól tudja, hogy a szó elrepül, az írás megmarad. Hiszen nagyon helyes eljárás ez, amikor egyes családok életébe akar a kritika behatolni. De amikor a közjavára szolgálna egyes esetek leszögezése, mikor az tanulságot és erkölcsi hasznot szolgálna a tömegnek, akkor nevelés és kicsinyes gondolkodásra vall, egyesek érdekeit nézni.

Az emberiség örökös munkája a közélet javítása, tökéletesedése felé irányul. Már pedig jól tudjuk, hogy a háboru hány meg hány ezer családot, egyént tesz tönkre, míg a közjót kivívja. Tehát ép úgy nem szabad a köz-erkölcs és közélet mezején folyó háboruban sem egyesek érdekeit, javát nézni mint az igazi nagy háboruban, hanem az egyes érdekeket könyörtelenül fel kell áldozni a közjó oltárán.

H. Gy.

Apaállat vizsgálatok.

Országszerte folynak már az évente szokásos apaállat vizsgálatok. A népnek a kenyérért a munkájában segítő állat szerzi meg, éppen ezért jól meg kell figyelniük a vizsgálatot megbízott embereknek, hogy midőn a földhöz ragadt népet e kérdésnél gyámolítani akarják, se a célon innen, se azon túl ne lövöldözzenek.

A fajták tenyésztésén kívül arra is kell a figyelemnek terjednie, hogy a népnek olyan állatok tenyésztésére nyujtsunk alkal-

mat, a melyek neki erőmunkát szolgáltatassanak és ne csak mint luxusállatok ténferegjenek az udvarán. Ne üzleti célt szolgáljon tisztán a kisgazda állattenyésztése, hanem szolgálja a földet, amire már eleve predesztinálva van. Ha a mai irányzattal elveszünk az ősi időkől fogva gabona termeléssel foglalkozó népet ősi foglalkozásától, akkor maholnap nem lesz Magyarország a kontinens egyik legnagyobb búzatermő állama, míg másfelől a lateimer embert, a városi nyugtölődő kis-exisztenciát megöli a kenyéruzsora és vékony kifli.

Az élelmiszerek drágaságának egyik nyomós oka abban rejlik, hogy a divatos irányzat folyományaképpen a földmives nép ma már igazában nem az, hanem kigömbölyített marhákkal házaló geseftmann.

Még nem oly imminens a veszély, de a dolgok mélyére tekintő, figyelő szem láthatja, hogy a nép eltér az ősi foglalkozástól és egy könnyebb mesgyét vágott magának, a melyet a szeszfogyasztás is színesebbé tesz.

Ma már a földmives nép nem panaszkodik, ma — egyes kisebb vidékektől eltekintve nincs népnomor a falvakban. Az istállók borjúkkal vannak tele és a kukoricakását, a dertét, a rozslisztet, a fuszulykalisztet, a borsó áztatottat a szarvasmarhákkal, borjúkkal, sertésekkel etetik fel, sőt a vásárra gyorsan előkészítendő berjunak naponta több tojást is ütnek a szájába.

Egyszóval ez a magyarázata annak, hogy a városi nép, pénze mellett nyomorog, mert hát még ha olcsó volna is a marhahús, — amint hogy ez nem az — ki tudná örökké azt enni? A városi piacokon nem lehet egy zsák szép búzát találni, mert csak az alját hozzák be, a java vásárba járó marhának kell.

Az apaállat vizsgáló bizottságok megválasztása ilyenfajta intenciók szolgálatára nem célszerűen történik. A járási mezőgazdasági bizottságok megválasztásánál arra kellene

figyelemmel lenni, hogy alkalmas egyének kerüljenek be.

Az állattenyésztési felügyelő bizottságnak arra kellene ügyelni, hogy a tenyésztésre mandátumot nyert apaállat nem csak a szemnek nyujt-e gyönyört? Éppen azért célravezető volna a szükséges kísérleteket is lehetőleg minden esetben eszközölni. Ezenkívül a bizottság szigorúan ellenőrizze az apaállatok gondozását, takarmányozását. A moslékon felhizlalt bika nem fog igás ökörnek való ivadékot nemzeni. Szóval nagy lelkiismeretességet és szakavatottságot kellene belevinni az ilyen természetű, látszólag lokális érdekű ügyek elintézésébe is, mert jó lenne a mi népünket megmenteni, visszavezetni a földműveléshez, erdőmunkásnak, állattenyésztőnek, mely műveletek inkább valók az ő hajlamaihoz temperamentumához. Az üzlet maradjon másnak, mert a magyar mindennél inkább tud bánni, mint a pénzével.

—y.

Erőmérkőzések.

Hogy a munkás és munkaadó között nap-nap után oly sok hosszantartó és elkeseredett erőmérkőzés van, annak oka főként az, hogy a szervezkedésben erkölcsi és anyagi szolidaritással erősít megsokszorozó munkásság többnyire szervezetlen és egymással is versenyharcban levő munkaadókkal áll szemben. Az erőviszonyoknak a munkásfélre nézve kedvezőbb ezen aránytalansága, fokozva még azzal, hogy a munkásszervezetek ma ugyan jogilag bizonytalan, de egyuttal igen felelősségmentes helyzetbe vannak, okozza azt az eredményt, hogy munkásrésztől gyakran a jogos és méltányos kívánalmakhoz oly egyoldaluan

— Köszönjük Zsuzsa, köszönjük. Szívesen látunk téged is. Na feljöhettél? Talán bizony félsz, hogy kiharapunk belőled?

— No immá hogy a ménköbe ne fének, jó tudom, hogy nem öszenek még, csakhogy . .

— Anka!

— Mit poroncs.

— Egy kis levest, meg sültet tégy félre a Minyáné számára.

— Értöm istálom.

— Neköm asztán még egy csudoricőpöt se édős léjányom, most a zécő ne hagas a poroncsra, csak hásznájatok e egészvel. . .

— Na csak . . . amit mondtam.

— De valóba nem istálok tekintetős asszony, csókolom a kezit igazán nem istálok; nem vagyok réja érdömös. Istenuccsegén má szinte röstellőm ide hozni a zorrom, ugy taraktá! mindönkoron a tekintetős asszony.

— Már hogyne restelnéd Van is mit restelj. Nem vagy te idegen minálunk.

— Na nem vagyok, csókolom a kezit, nem vagyok, de má mégis . . .

— Jó napot Zsuzsanén lelkem, jó napot.

— Csókölöm a kezit leköm, szívem szép kúsasszony!

— Hogy van? Hogy éldégél még na?! Ugyan bizony ide látott jöni? Hallja maga rossz asszony; alig-alig látatja magát, pedig nem illik megfedekezni azokról a gyerkőcökről, akiket évek hosszu során át dajkált. Nem

lelkem, nem, ha még egyszer olyan rosszak lettünk volna is, mint a . . . nyének valánk. Látja én alig hallom a hangját s már is szaladok, mint egy agár, hogy láthassam magát. Vallja be, hogy nem szeret Zsuzsanén és nem is szeretett soha!

— Én édős Teremtőm . . . Ne vétköz-zék a kúsasszony, ne vétköz-zék, inkább verje béja száját aszondom. Má hogy es táláhat fé ijent, hogy én megfellej-közöm, hogy én nem szeretöm? Isze még most es kiesik a könyvem, a mikó egondóko-zom s eszömbe jut, hogy mijen édős kicsid sömmiségök vótak. Majd féfatam éccő-másszó a kedvességök miján. Biza mondom, soha többet ojan bódog nem vótam s nem es löszök tám, mind a mikó a Laci urfit, meg a kúsasszonyt a zölömbe hopocátattam. Szeretöm biza akár csak a zenyimök vónának s eles jónék többször, Isten ingöm ugy segicesön, ha éfjabb vónék vagy közelébb laknánk egymáshó, de mi-csinájak ha etőt a züdő s öregök a esontok.

— Ej Zsuzsanén, Zsuzsikanén ez mind lári-fári. Ez nem mentség és mint olyant el sem is fogadom. Nem ám! Na nevetet. . . Rosszalkodjék csak tovább is majd meglátja mit kap; ugy megverem, hogy na! Erős vagyok ám, akár csak Herkules. Jó lesz félni. Azért téptem annyit a haját, hogy most rám se gondoljon? Ez a hála? Ez a jutalom? Megrakom Zsuzsanén, megrakom.

— Ingöm? . . . Ugyan biza megtönné?

— Meg hát! Meg is teszem!

— Ó hogy öszöm aszta csókóni való kicsid ajakát! — No tekintetős ur hajajé, meg nem tagadhassa sömmit lötteképpen, hogy a Katinka kúsasszony nem a sáját édős léjánya. Valóságoson a zapja természeté; éppeg ojan ábrázattya van s éppeg ojan téréfás a kénescöm. Ó hogy tarcsa meg, ó hogy ájya meg a zón teremtöm. Mijen kedvesök, mijen jó szénbe vadnak hálá Istennek. Ugy láccik nem héjába imátkozom s nem héjába kéröm lefektömbe, féketömbe öszöntfösségit, hogy aggyon szörönését s jegességöt.

— Milyen világ van még nálatok Zsuzsa? Hogy megy a gazdaság?

— Ó hagyaje tekintetős ur, ó hagyaje nejes kérdözze. Ögye meg a suj a sojan gázdákodást. Én életömnek tejes szönt nájába ojan gázda embört, mind a zottvaló tekintetős ur; én soha se láttam. A má vétök, hogy gázdatiscségöt tanót s hogy tisztösségös kinyeret kap tanómánya után.

— Ha meglátná a tekintetős ur, hogy mi lött abbó a birtokbó, amiólta a zó kesire mönt; mögenné a gusa-mérög. Azét kénlódhatott a tekintetős ur tizönkét esztendön köröszttü, azét forgolódhatott, hogy ugy nez-zön ki örökétig mindha iskotojábó vötték vóna ki. Csak aza csudám neköm, hogy a kegyelmes göróf ur ugy réja hagy mindönt. Én eddig eküttem vóna a zökeme hejibe s má éccő szöntigaz.

tulzott, vagy merőben hatalmi jellegű követelmények kapcsolódnak és föllépésük azokért gyakran oly formában és eszközökkel történik, amelyek az elfogulatlan szemlélő részéről is, sőt egyenesen a józanul felfogott munkásérdekek szempontjából is csak helyteleníthetők.

Viszont a másik fél részéről, egyrészt a munkásfél túlzásainak visszahatásaként, azonban igen gyakran már alapjában véve is merevség mutatkozik, amely hasonlóképpen csak túlzásnak minősíthető és a helyesen felfogott munkaadó érdekekből is csak rosszalható.

A munkásság túlzása és a munkaadók merevsége mindkét félnek a másikkal szemben teljes bizalmatlanságát és elkeseredett gyűlölködését vonja maga után. — Ez okból azok a munkásmozgalmak is, amelyek nagyobb bonyodalom nélkül a munkásviszonynak az adott körülmények szerint lehető és jelentős javítását valósíthatták volna meg, gyakran fajulnak meddő hatalmi kérdések felett tusakodássá. Végül többnyire az, hogy mindkét fél nagykárosodás után kimerülve, — mindkét oldalról kikapcsolják a meddő kérdéseket és visszatérnek a gyakorlati viszonyok rendezésére, ahová már a mozgalom kezdetén eljuthattak volna.

Meggyőződésünk az, hogy a munkásviszony alakulásának mikéntje felett a két fél között keletkező tömegsurlódások a mai rendezetlen s zürzavaros viszonyok szerint napról-napra jelentősebb közérdek-károsodással járnak; az iparnak létérdekeit veszélyeztetik, a munkások helyzetük elérhető javításához

képeket rendkívül nagy és magukra is káros erőfeszítéseket kénytelenek tenni; a munkásviszony körül folyó erőmórközés mai módja mindkét félre, így tehát a közérdekre is szerfölött hátrányos.

Ezért a két fél között az erőmórközés tekintetében mutatkozó egyenlőtlenségek mindkét irányban megszüntendők. A hasonló erőfaktoronként küzdő felek mérkőzéséből inkább várható, hogy egyik félre sem eredményez súlyos méltánytalanságot, hanem mindkét félre lehetségszerű kielégítést nyújtó meg egyezéshez vezet.

Azért mi egyrészt a munkások szervezkedését elismerendőnek, — másrészt az iparosoknak munkaadó szövetségeiben való szervezkedését szükségesnek találjuk. A keletkező munkaadó-szövetségek azonban ne legyenek merev harci intézmények, hanem bár a közösség erejével védekezzenek minden túlzásba hajtott és egyoldaluan hatalmi jellegű követelések ellen, mindenkor ismerjék el a munkásság méltányos kívánalmait és igyekezzenek odahatni, hogy a két fél között a munkásviszony közösen és kölcsönösen, általánosan való szabályozására kollektív munkaegyezmények létesülhessenek.

Legjobb hitünk szerint ez uton közelíthető meg leginkább a cél; a ma szerfölött elvadult ipari harcoknak békésebb, rendezettebb, a mai pusztulásoktól ment erőmórközésekbe átvezetése, a munkaadó és munkásérdekek lehető méltányos kielégítése.

A két szakszervezkedést, a munka-

adók és a munkások érdekképviseletét feltétlenül jogilag elismerendőnek, de egyúttal mint a közérdekekkel kapcsolatos intézményeknek, törvényes szabályozását halasztást nem tűrő feladatnak jelezzük.

Ugyancsak itt nem hallgathatjuk el egy lényeges óhajunkat. Arra kellene törekedni, hogy a munkásügyek egységes intézésében egységes szellem és felfogás legyen irányadó és ezt csak egységes fórum biztosíthatja. Ma a munkáskérdések eloszlanak a kereskedelmi, földmívelési és belügyminiszteriumok közt. Hovatovább tarthatatlanná válik ez az állapot s a tömegek lelki forradalma hitetlenül megnöveli számban is, sulyban is ennek a kérdésnek a munkaanyagát. Javára szolgálja a fejlődésnek, a tisztánlátásnak, az elintézésnek mederbeterelésének, ha a munkásügyeket a kormányzat egyesítene, önállósítaná, vagyis a számukra egy külön munkásügyi miniszteriumot szervezne.

A halastó.

Valóságos szatira a sorstól, hogy itt az Olt közvetlen közelében milyen ritkán és milyen drágán juthat a fogyasztó közönség halhoz, pedig ez az izletes hus a mai drága világban hivatva volna a szegényebb emberek háztartásából hiányzó drága marha- és sertéshúst pótolni. A hal tenyésztése kevés befektetést kíván, és — a nagy szaporaságot tekintve — tisztességes hasznot hajt, csodálatos, hogy miért nem fog hozzá vagy a város, vagy magánosok a hal tenyésztéséhez. Elsősorban a városnak kellene kezdeni, mivel ő nagyon is rászorulva van a bármily csekély jövedelemre is. Pláne nálunk, ahol elég alkalmas hely van a halastó létesítésére, egyszerű dolog volna ezt a tervet megvalósítani, csak egy kis munkakedv, hozzáértés és éles szem kell hozzá.

Nézzünk csak egy kissé körül.

Elsősorban a téglacsuróknál van alkalmas hely, ahol igen kevés munkával, egy kis mélyítéssel átalakítani lehetne a kiásott föld gödrét halastóvá. A Krempels Károly féle téglacsurónál levő, jelenleg hasznavehetetlen mélyedésnek forrása és lefolyása is van, itt a múlt ősszel egy hat kilós halat fogtak. Ez a most semmi hasznot nem hajtó terület a termelt hal olcsó árban való piacra dobása mellett is szépen kamatoztatná a befektetett csekély tőkét. Ilyen alkalmas hely minden téglagyárnál van. Például a Müller Viktor, özv. Krausz Vilmosné és Lauritsch-féle téglagyárnál is, tehát egyszerre 4—5 halastavat lehetne létesíteni a most víz alatt álló, mozsaras területeken, csak — mint előbb is említém, kissé mélyíteni kellene, hogy a haltenyésztésre alkalmassá legyen.

Azt mondhatná valaki, hogy kár volna ott halat tenyészteni, nem a közönség jutna olcsó-, hanem az ottlakó cigányok ingyenhalhoz. Hát erre azt felelhetjük, hogy hever ott szerteszéjjel 3—400 öl fa is, miért nem lopják azt el? Ugy-e bár azért, mert felügyelő van ott alkalmazva. Nos tehát ez felügyelő a halastóra is és az ingyenhalra áhítóknak erélyes büntetéssel kell elvenni a kedvét a tilosban halászástól.

— Magam sem tudom megérteni a kegyelmes urat Minyáné. Egyideig bosszankodtam, hallva és egyszer-mászor látva is a rendetlenséget, szoltam is a kegyelmes urnak és még rosszul esett; azt mondta: helytelenül ítéltek, ő meg van elégedve vele. Valósággal bálványozza azt az embert, a jó Isten tudja miért.

— Bezzeg itt meglát mindent, csak egy akkora omlás legyen valahol, mint a tenyere, már piszkálgatja a botja végével. Mondom kezdetben bosszankodtam, de ha így áll a dolog, tőlem akár a feje bubjára állhat, tönkre tehet mindent; én akkor se szólok, én akkor se látok.

— Én bizony sóh'se bosszankodnám Gábor, van neked amugy is elég dolgod, ha kárt csinál, nem a te károd s kész.

— Jó, jó édesem, te így gondolkozol, én másképp. Én azt tartom, hogy egy tisztnek erkölcsi kötelessége, a rábizott vagyont lelkiismeretesen kezelve lehetőleg gyümölcsöztetni, nemcsak, de tisztársait is szemmel tartani s oda hatni, hogy hiány avagy visszaélés miben ne essék. Én a gróftól sajnálom édesem, a gróftól, aki csupa jószág, csupa igazságosság, másokat is ilyeneknek hisz s aztán az ilyen semmi emberek az alkalmat kihasználva markukba röhögnek. Engem bosszant, hogy az a barom visszaél bizalmával, hízogással minderre ráveszi, tudat-

lanságából, hanyagságából kifolyólag nap-nap után megkárosítja azt az áldott jó embert.

— Amán igaz, tökéletesképpen igaz tekintetős ur, hogy ökeme — má mind a goróf — a zég főggyin sönkire, még a tulajdon büttös társára se hagat úgy mind réja. Amit aza zembőr mond, a szönt irás; a mit s a hogy tőszön a zugy jó van.

— Ha látnád feleség, hogy mi van ott, mi lett abból a gyümölcsösből, amit beállítottam, mi lett a szőlőből, ami egy vagyona került, ha látnád, hogy milyen karban vannak a gazdasági eszközök és épületek; a vér megfagyna ereidben, mégis kedves, mégis jó, mégis hűségesebb eseléd, mint én, aki futok, fáradok; egész életemet a grófnak és családjának szentelem.

— Fogadom, hogy még a cséplést meg se kezdette.

— A cséplést megkezdte istálom, de abba sincs sömmi köszönet, met oda se néz. Tuggya a faranc hó koslatéroz a se monta bú, a se monta bá, csak vőtte a sátorfát s oda lött. Immá egy hete nem láttuk szénit se. Aszongyák emönt feleségöt szörözni.

— Jaj, verje meg az Istenel Na ez derék egy dolog! Ott hagyni a cséplést felügyelet nélkül, tisztán bolond az az ember. Akasztani való! . . .

(Folytatjuk.)

Igy a most parlagon heverő területek kitűnő hasznot produkálnának a tulajdonosnak egyfelől, másrészt pedig változatosabbá tenné étrendünket és sikeresen, diadalmasan mérköznék a marha és sertéshus nagy árával a maga olcsósága mellett.

Ugy halljuk, hogy Krempels Károly polgártársunk foglalkozik e szép és hasznos terv keresztülvitelével. Bárcsak megérhetnének aránylag rövid idő alatt, hogy a ménesbirtok sok költséget elnyelő és semmi hasznot nem hajtó, a közönség piacától elzárt pisztrángos tava mellett egy, speciálisan a piaci fogyasztásra épített, olcsó és bő állományu halastava lenne Fogarasnak.

Ponty.

H I R E K.

Városok érdekei.

Széles ez országban a városok érdekei a legelhanyagoltabb szántóföld benyomását teszik. Nem törődik senki, semmiféle hivatalos apparátus vele és amig egészen lényegtelen és maguktól is lábra álló dolgokat nagyképű fontoskodással védenek, a szegény városok érdekeit senki, még saját polgárai sem viselik szívükön.

Magyarországon alig van város amely ne érezné, hogy a fejlődések ezrei annyira megterhelték a közigazgatási költségvetéseket, hogy a további fejlődésnek útját vágják, mégpedig azzal, hogy a különféle alapok tökéletesen kimerülvén, nincs új alap, amit felhasználni lehetne újabb intézmények létesítésénél. Jövedelmi alapokat keresni, újakat teremteni pedig ma már lehetetlen kívánság. Tudja a jó Isten hogy van az, hogy a régi, kevesebbet tanult emberek feltalálták a sok jövedelmi alapot, de a mostaniak, akik pedig szeretik magukat felvilágosodottabbaknak, okosabbnak feltüntetni a régieknél, sehol sem találnak kivezető utat a pénztelenség ösvényéből. A mai városi gazdálkodások rendszerint pénztelenséget eredményeznek. Hiszen csak nem rég olvastuk a fővárosi újságokban a dugsgazdag népü Makó város fizetésképtelenségét. Milyen elenyészően ritkán hallunk hirt olyan esetről mint Dobsinán történik, hogy tudniillik egyetlen fillér pótdó sinec, mert a város olyan jövedelmező erdőgazdálkodást üzött, hogy bevételei fedezik kiadásait. Vagy mint most halljuk Nagykőrösről hogy a városi takarékpénztár mult évi mérlegét 80.816 kor. tiszta nyereséggel zárta le és ez az összeg a közteher csökkentésére szolgál, ebből fedezi a város, közkiadásainak egy tetemes részét.

Nálunk ilyesmire persze gondolni sem lehet és azért nincs más mód, mint csatlakozni Szeged köriratához. Szeged ugyanis felirt a belügyminiszterhez, hogy adjon az állam a városoknak kamatmentes, vagy nagyon mérsékelt kamatu

költséget. Mert hiszen a tisztviselők javadalmasága, népnevelés közegészség, miud állami feladat volna pedig ezekért ma a városok hordják a terhet. Ezért a szolgálatért valóban nem volna sok a kamatmentes költségnért való kivájalom.

— ö.

— Személyi hírek. kisdemeteri G a u d e r n a c h József, nagyszabeni hadtestparancsnok f. hó 17-én városunkba érkezett, a helybeli katoságnál szokásos látogatás céljából. Mindent rendben találván f. hó 18-án utazott el Fogarasról. — Ugyancsak e hó 19-én ideérkeztek Brassóból V i t t i c h József kir. törvényszéki elnök és K n ö r r Ferenc kir. ügyész is, a járásbírósnál történt betöréses lopás ügyében, az itteni hivatalfőnök távirati jelentésére. A két vendég megvizsgálván az ügyet, f. hó 20-án távozott körünkből.

— Kinevezés. Horváth Kálmán p. ü. számgyakornokot a lugosi p. ü. igazgatóság-hoz számtiszté nevezte ki a pénzügyminiszter. Gratulálunk.

— Dr. Kelemen Adolf Nyiregyházi. Hogy milyen szeretettel emlékeznek dr. Kelemen főrabirára régi, nyiregyházi hivi utatja az, hogy előkelő temetés nem mehet ott végbe nála nélkül. Az elmúlt héten is Nyiregyháziára kellett utaznia, hogy a meghívásnak eleget téve, egyik volt hívét eltemesse. Ugyancsak ő temette el dr. Bánóci József író, akadémiai tag édes anyját is, a a gyászoló fu határozott kívánságára. Örömmel tölt el bennünket e szép elismerés és őszinte szívből gratulálunk hozzá.

— Isten hozta. Valamelyik tréfás olvasónk, nagyszerű szellemeskedést akarva üzni, úgy halljuk felküldte egyik fővárosi hirlap tarka krónikájába a Fogarasi Lloid azon — szerinte — csodabogarát, hogy az új rendőrkapitányi kinevezés regisztrálása közben leirtuk a rendőrkapitány azon érdemét, hogy ismerős a gazember világban. A hír végén pedig megjegyeztük, hogy Isten hozta őt körünkre. Csodáljuk, hogy most az egyszer észrevették gyöngye gunyolódásunkat, hiszen az ilyen gunyos tréfák rendszerint észrevétlenül siklanak el sok fül mögött. Sajnos azonban, hogy ezuttal elmondhatjuk erre az országszerte híressé lett „viccre“, hogy: tréfa, de igaz. Legalább a fogarasi események, „bűnös manipulációk“ stb. azt mutatják, hogy nagy szükségünk van olyan rendőrkapitányra, aki ismeri a gazember világot, tehát még egyszer: Isten hozta!

— Adakozás. A Pápán építendő Petőfi és Jókai szobor javára országszerte gyűjtik az adományokat. Áll főgimnáziumunk igazgatója a Mikszáth önképzőkör útján e hazafias, szép célra 18 kor. 46 fillért gyűjtött a tanuló ifjuság körében, mely összeget illetékes helyre beküldötte.

— Március 15. Még csak egy hónap leforgása kell és ismét itt van egy szép, dicső, nemzeti ünnep, március 15-ike, ami ezuttal nagyobb, impozánsabb megünnepelet követel, mert hatvanadik évfordulója lesz az igazi március idusának. Ugy halljuk, hogy a rendező bizottság máris nagyarányu intézkedéseket tesz az ünnepélyre vonatkozólag és hogy a számban és erőben annyira felujult magyar dalegylet is nagyban készül a szép nemzeti ünnepélyre. Ugy is kell! Mentől szebben és jobban ünnepeljük március idusát, annál méltóbbak vagyunk a dicső magyar névre.

— Jelmeztétel. A ref. nőegylet szétküldte már a hushagyókeddi álarcos jelmeztételre meghívóját, még pedig azért olyan szokatlanul gyorsan, hogy idejük legyen a résztvevő hölgyeknek és uraknak jelmezeit elkészíteni. Az idei téli szezonban nagyon kevés, mindössze négy mulatság volt eddig, úgy látszik, hogy ez az ötödik a jókedv és látogatottság jegyében születik. A nőegylet nem vállalkozhatott arra a nagy feladatra, hogy személyesen kérje fel a résztvevőket a jelmezöltésre, nem akarván a feledékenységből kihagyott, illetve fel nem kért egyének méltó nehezitelésének kitenni magát. E helyett meghívói és e lap útján kéri ismételtlen a megjelenni szándékozókát öltsenek minél számosabban jelmezt, hogy így az est érdekessége annál inkább biztosítva legyen.

— Közgyűlés. Az állami tisztviselők egyesületének fogarasi köre f. hó 23-án d. u. 4 órakor a fogarasi kaszinó külön termében közgyűlést tart, amelynek tárgysorozatában elnök, esetleg alelnök választás, a számadások elfogadása, költségvetés és indítványok szerepelnek.

— Ünnepele. A Fogarasi Ifjusági Egyesület f. hó 25-én d. u. 8 órakor boldogult báró Eötvös József, hazánk tanügyének a tulajdonképeni megalkotója emlékére ünnepélyt tart, melyre az érdeklődő i. t. közönséget tisztelettel meghívja az egyesület igazgatósága.

— Betörés. Folyó 16-áról 17-ére menő éjjelen a helybeli járásbírósnál épületnek I. emelet 11. számú a járásbíró hivatalos helyiségét képező szobájában elhelyezve volt régi szerkezetű vas pénzszekrényt ismeretlen tettes 2 szobaajtó felfeszítése után oda behatolva feltörte és abból a járásbírósnál által bünyjelként letétben őrzött, körülbelül 200 korona készpénzt, 16 darab (fejes) különböző kövü arany gyűrűt, 4 pár fülbevalót, 2 drb nickel zsebórát és 1 drb nickel óraláncot elvitt. Az összes kár a megrongált vasszekrényen kívül körülbelül 400 korona. A betörés meglehetősen szakértelemmel hajtatott végre s arra enged következtetni, hogy a betörő a számszámkezeléséhez ért. A helyszínen bünyjelként egy fekete virágos szegélyű fehér, de nagyon piszkos zsebkendőt találtak. Tettes a helyi viszonyokkal feltétlen ismerős volt s a járásbírósnál előzőleg letartóztatva is lehetett, mert a letartóztatottak előállítására használt utvonalon indult el, holott rövidebb uton egy ajtó feltörésével is hozzájuthatott volna a vasszekrényhez. A helyszínen Kiss Árpád rendőrfőkapitány azonnal megjelent s a nyomozást a legszélesebb mederben megejtette. A vizsgálat folyamán a szálak Brassó—Földvárre vezettek, hol ifj. Müller József kedvesével együtt tartózkodott s a nemrég helyben elkövetett templombetörés elkövetésével gyanúsítva le is volt tartóztatva, de bizonyítékok hiányában szabadlábra helyezték ezelőtt három héttel. Gyanúsított Müllert távirati megkeresésre erős fedezet mellett ide kísérték s a járásbírósnak már át is adták, honnan a brassói kir. törvényszékhez átkísérik. Müller a rutinizott betörők szokásához képest konokul tagad mindent, sőt határozottan erőszakos s tiltakozó fellépést

tanusit. A bünjelként visszamaradt zsebkendőt sajátjának nem ismeri el, eltekintve attól, hogy ezt több tanu igazolja. A vizsgálat különben még több irányban folyik.

— **Köszönetnyilvánítás.** A fogarasi függetlenségi kör f. hó 9-én tartott táncestélyére utólag a következőktől érkezett be felülízetés: Dr. Schul Albert 10 kor., Fácány Ármin, Gramsperger Alajos, Dr. Kelemen Adolf, Riszdorfer László 5—5 kor. Fogadják a szíves adakozók a függetlenségi kör hálás köszönetét.

— **Tolvaj cigány.** Ötvös István felsőporumbáki üveges cigánynál a helybeli rendőrkapitányság egy ezüst cukortartót talált, melynek aljára J. H. betűk vannak vésvé. Minthogy a cigány nem tudta igazolni, hogy honnét került hozzá az ezüst cukortartó, a rendőrség azt lopott jószágának minősítette és birtokába vette. Igazolt tulajdonosa a rendőrségen jelentkezzék.

— **Ismét lopás.** Az elmúlt héten ismeretlen tettesek a Volf-féle vendéglő külső ablakait egy éjjel leszedték. Ugylátszik megéreztek a tolvajok, hogy új rendőrkapitány van Fogarason, ugyancsak hozzá láttak, hogy dolgot adjanak neki; aki hurokra is köti mihamar a bünös manipulációk elkövetőit.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A belügyminiszter az országos tisztviselő egyesület Fogarasi Körének alapszabályait jóváhagyta.

— **Magyar otthon.** Elsőrangú penzió a város központján. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett szobák külön bejárattal, villanyvilágítással, Rézágak, fürdők kitűnő konyha. Olcsó árak. Főherceg Sándor utca 30. sz. Budapest.

— **Sajtópör.** Közönségünk bizonyára tudja, hogy a lefolyt választások és a főispáni válság ideje alatt, több, erőshangu cikk jelent meg a fővárosi lapok hasábjain. Ezen cikkek egyike miatt az abban vádolt Kőkői sajtópört indított. A sajtóbíró a „Nap” szerkesztőségétől előkért kéziratból megállapította, hogy a cikket Kovács József asztalos-mester polgártársunk írta, aki a kérdésre el is vállalta a felelősséget érte. Az egy évig húzódott sajtópörben a főtárgyalás február hó 22-ére volt kitűzve, amikor is a budapesti esküdtbírószék szerzőt, bizonyítékai alapján felmentette, mert Kovács József bebizonyította, hogy igazságot írt. E sajtópörrel játszódott le a két év előtti izgalmas és küzdelmes időszak utolsó epizódja. A magunk részéről gratulálunk diadalmas polgártársunk győzelméhez.

— **Elszámolás.** Barabás Klára világtalan, teljesen elszegényedett munkaképtelen beteg uri leány részére Benedek Gyuláné és Illgner Károlyné urnók gyűjtésére adakoztak a következők: Benedek Gyuláné 3 kor. Pleskot Györgyné, Kőnczei Károlyné, Keresztényi Antalné, Mokcsai századosné, Filipovits ezredes, Illgner Károlyné 2—2 kor. Zalai János, Pánczél Károlyné, Borosnyai Béláné, id. Novák Jánosné, Hersényi Imréné 1—1 kor. Fogadják a szíves adakozók a világtalan nő hálás köszönetét.

— **Mozgósítási előmunkálatok.** A honvédelmi miniszter a mozgósítási előmunkálatokra vonatkozólag a következő rendeletet intézte a vármegye alispánjához: A közigazgatási hatóságok mozgósítási előmunkálatainak az 1908. évi fősorozás alkalmával fogantatandó megvizsgálására nézve az alábbi rendelkezések mérvadók: A sorozójárások és városok mozgósítási előmunkálatai közül csak azok vizsgálандók meg behatóan, melyeknek

szerkesztője „főszolgabíró, járási főnök, katonai előadó” az 1906. évi fősorozás óta változott, illetve amelyeknél 1906. évi május 1-seje óta a közigazgatási beosztás változása folytán megvizsgálандók tehát: az ujonnan alakult járássok és városok, továbbá azon járássok és városok munkálatai, melyekhez és melyektől községek és körjegyzőségek átcsatoltattak, melyekben új községek és körjegyzőségek megszűntek és végül, amelyekben a községeknek a körjegyzőségek szerinti beosztása megváltozott. A községek munkálatai közül az 1907. évi fősorozás alkalmával különféle okok miatt meg nem vizsgáltak, föltétlenül megvizsgálандók. Felhívom ebből kifolyólag az érdekelt törvényhatóságokat, miszerint azonnal intézkedjenek arra nézve, hogy a vizsgálatoknak a fenti értelemben történő munkalát fogantatására akadályokba ne ütközzék.

— **Még sem tisztítják a járdát.** Ugy látszik hiába a rendelet, amíg erélyes büntetéseket nem kezd a rendőrkapitány, addig nem tisztítják rendesen az aszfaltot. Különösen az átjárók gazdátlanok és azon oldal, ahová a nap nem süt, egészen ázsiai állapotot mutat. Ismételtén felhívjuk a lakosság figyelmét arra, hogy bármilyen vastagon van is a hó az aszfaltra fagyva, hideg vízzel jól meg kell öntözni és rögtön leválik a fagyos hó. Utána aztán hamuval vagy fűrészpórral kell behinteni. Kérjük a hatóságot, hogy kezdje meg a büntetést már egyszer, mert addig itt rend nem lesz. S az is előfordul, hogy egyes utcákban a rendőrök kényszerítik a tisztogatást, de vannak utcák, ahol nem törődnek vele. Egyöntetű eljárást kérünk!

— **Felekezeti-nélküliek kinek fizessenek adót?** Apponyi Albert kultuszminiszter rendeletet küldött a vármegyékhez, amelyben a felekezeti-nélküliek iskolai és ovoda adójára vonatkozólag intézkedik. Ez pedig ugyanis nem volt megállapítva, hogy ezek az emberek kiknek fizessék a fent jelzett adókat. Most a miniszter elrendeeli, hogy a felekezeti-nélküliek iskolai és ovodai adójukat, községi iskola nemlétében a felekezeti-től történt kitételek arányában, a községben levő iskolákat fenntartó felekezethez tartoznak fizetni.

— **Gyengeelméjük felvétele.** A borosjenői gyógypedagógiai nevelő- és foglalkoztató állami intézetbe a jövő iskola év kezdetén több növendéket vesznek fel. Felvételnél a nevelő intézetbe 7—10 éves, a foglalkoztatásba 14 éven felül nevelés-tanításra, illetőleg foglalkoztatásra alkalmas gyengeelméjű egyének. Ugy a fizető, mint az ingyenes felvétel iránti kérvényeket a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz címezve legkésőbb június hó 10-ig kell beküldeni az intézet igazgatóságához. Bővebb tájékoztatást bárkinek szívesen nyújt az intézet igazgatósága. Borosjenő, Arad megye.

— **Farkasok garázdalkodása.** Többször halljuk, hogy a havasalmi falukban jubokat lopnak a farkasok, medvék, télen, ha már az éhség rákényszeríti őket. Az azonban nagyon nagy ritkaság, hogy határunkba is be merészkedjenek. F. hó 12-én a papirmalomba egy disznót megettek a farkasok, ami különösen ritka eset. Felhívjuk rá vadászaink figyelmét.

— **Himlőjárvány.** Bethlenben nagyarányú himlőjárvány lépett fel és e miatt onnét tejet, vaját szóval semmiféle élelmiszert behozni nem szabad. Ezuton is felhívjuk közönségünk figyelmét erre a körülményre,

nehogy a kellő ellenőrzés hiányában a fertőzött élelmiszereket megvéve a nálunk egész télen tartott járványos betegségek ismét lábra kapjanak.

— **Vakok szerelmi regénye.** Bukarestből írják: Az Erzsébet román királyné védnöksége alatt működő „Vatra Luminoasă” vakok intézetében megható szerelmi indill fog boldog megoldásra jutni Husvét vasárnapján. Tudvalevőleg a vakok intézetében a férfi és női osztály teljesen elválasztva van egymástól, úgy, hogy a két nembeli vakok csak az ének és zeneórák alkalmával egy héten háromszor vannak együtt, ugyszintén akkor, ha felolvasást hallgatnak meg együttesen. Egy Alexadu Ghita nevű vak fiatal emberre az ének órák alatt mély benyomást tett egy szép csugó női hang, amely feledhetetlenné vált reá nézve s egy időn tul csak annak élt, hogy várvavárta a hétnék ama óráit, amikor az ezüst csengésű hang újra átjárja lelkének minden érzéseit. A szép hangú leánynak, akit Elene Vintilának hívnak és 19 éves, az ő írásjegyükkel levelet is írt, a leány válaszolt s elhatározta, hogy mindenáron arra törekedjenek, hogy egymásé legyenek. Megtudta ezt az igazgatóság s a szerelmesek pártjára állt. Tudatták a dolgot a királynéval is, aki beleegyezett a házasságba, sőt megígérte, hogy részt vesz azon s a boldog ember pár remegve lesi a tavaszi szellőt, amely meghozza boldogságukat.

— **Új fatermelő részvénytársaság.** A fogarasmegyei községek határában levő, korábban magáncégek által kihasználás és értékesítés végett megszerzett erdőterületek üzemére az illető cégek külön részvénytársaságot fognak alakítani. Ezt a társaságot Fogarasi és Háromszéki Fatermelő R. T. cég alatt Nagyvárad székhelylél már be is cégezték. A társaság alaptőkéje háromszázezer korona, mely 1500 darab részvényre felosztva.

— **Szappan- és zsiradékpari kiállítás.** E kiállítás, mely a budapesti m. kir. technológiai iparmuzeumban van berendezve, f. é. április hó végéig marad nyitva. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur azon szappaniparosok részére, akik a kiállítást meglátogatni óhajtják, félharmad-osztályu vasuti jegyeket engedélyezni méltóztatott, azonkívül megengedte, hogy a szegényebb iparnsokat és munkásokat összesen 12 K-nyi segéllyel is láttassanak el. A kedvezmény igénybevételeire jogosító igazolványokat a m. kir. technológiai iparmuzeum igazgatósága állítja ki. A fél menetdíjon kívül személyenként még 50 fillér jegykiállításil illeték fizetendő. Félhivatnak az érdekeltek, akik a kiállítást látogatni kívánnak, hogy a brassói kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalánál minél előbb jelentkezzenek.

△ **Görvélykóros gyermekek szedjék a „Sirolin-Roche“-t.** Ez a legjobb creosot készítmény, melyet a gyermekek legszívesebben szednek. Kitűnő hatással van az általános jóérzésre. Az orrsocretiók elmúlnak és a daganatok visszamennek. Jobban használ mint csukamáj-olaj és vas, melyekkel párhuzamosan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszerárakban.

KÖZGAZDASÁG.

Az országos tenyészállatvásár. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület március hó 7—8-iki tenyészállatvásárjára folyton szá-

porodnak a bejelentések. A vásár alkalmával gép és eszköz, esetleg műtrágya és előtakarmány kiállítást is rendeznek. A vásáron bemutatott állatok díjazására szánt összegek is folyton szaporodnak. Darányi földművelésügyi miniszter 16 ezer koronát adott díjakra, Budapest székesfőváros közönsége 1000 koronát adott a vásárra felhajtott legjobb minőségű tenyészkán díjazására.

Az amerikai magyarok visszatelepítése. A Magyar Gazdaszövetségnek az amerikai magyarok visszatelepítésére irányuló akciójának nap-nap után több eredménye mutatkozik. Eddig igen sokan jelentkeztek a tengeren túlról, akik vissza akarnak térni azzal a szándékkal, hogy itthon földet és házat vegyenek s nap-nap után több az új jelentkező. A Magyar Gazdaszövetségnek és az O. M. G. E. üzemi osztályának pedig, — amely szintén felkerolta ezt az ügyet, eddig 19 vármegyéből jelentettek be birtokot eladásra. Sem az egyiknek, sem a másiknak a szervezete azonban nem alkalmas az adásvételre járó pénzügyi műveletek lebonyolítására. A mozgalom megindító most fáradoznak azon, hogy ezt a dolgot valamely meglévő, vagy létesítendő altruisztikus alapon működő pénztintzet magára vállalja, amely végleg biztosíthatná az oly biztató kezdettel megindult mozgalom sikerét.

Határszéli nehézségek az állatforgalomban. Az Ausztriával kötött új kereskedelmi szerződés szerint a lábön hajtott szarvasmarha stb. is csak úgy vihető át a határon, ha orvosi vizsgálat igazolja az állat egészséges voltát. Ez a rendelkezés azokban a magyarországi községekben, amelyek közvetlenül az osztrák határ szomszédságában vannak, de állatorvos bennük nincs, nagyon megnehezíti az állatforgalmat, mert az eladók kereskedők, a legtöbb esetben kénytelenek a távol eső osztrák állatorvosi állomás kirendeltjének szivességét igénybe venni, aki esetről-esetre önönmaga részére vizsgálja meg magyar területen az áthajtandó állatokat, hogy Ausztriában a megérkezett állatokat ismét az ottani előírás szerint vizsgálja. Ilyen eset, hogy a közönség Bécsúj helybe megy bizonyítványért. Hajas Antal sopronmegyei alispán e miatt előterjesztést tett a földművelésügyi miniszternek.

Formfitenyésztés a Máv-on. A m. kir. ádamszutak pályáöreinek helyzetét Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter azzal is előmozdítja, hogy lehetővé teszi nekik a fajbaromfitenyésztést. Legújabban ismét 2000 koronát engedélyezett a miniszter a budapest-salgótarjáni vonal öreinek, az igazgatóság fajbaromfit ingyen ad, tartozik két örtársának 20—20 drb fajtojtást ugyanannyi közönséges tojásért cserébe adni. Egy-egy örnek rendszerint 2 fajkakasa és 10 áttelelt fajtyukja van, melyek tojáshozama átlag évenként 1000 darabra tehető. A miniszter ezen intézkedése fokozatosan több ezernyi család anyagi helyzetén fog segíteni, mert szándéka ezt az akciót folytatni.

Korondi agyagipar. Lapunk múlt számában az Iparművészeti muzeum karácsonyi kiállításán látható tárgyak között megemlékeztünk a korondi agyagipar termékeiről is. Ezt a tudósításunkat most avval egészítjük ki, hogy a „korondi agyagipar“ gyűjtő neve alatt, ifj. Gáspár Gyula Korond fürdői agyag és majolika iparvállalatának termékei szerepeltek, ki azoknak egyedüli készítője. Gáspár, a régi székely, fazekas árukat akarja

új életre kelteni s amellett, hogy olcsó portékát árúsit, a művészetet s így a szépet sem téveszti szem elől s gyártmányaiban a magyaros, illetőleg a régi székely stílust használja fel nagyon tetszetős díszítésnek. Jól esik, hogy ezt a megérdemelt dicséretet olyan iparosról kell mondanunk, aki ezen a pályán új ember, mert azelőtt, mint hivatalnok működött, de nemes törekvése elszólitotta onnan és hogy nem választott rosszul, azt gyártmányai fényesen bizonyították.

A gazdatiszti nyugdíj. A gazdatiszti nyugdíj kérdése már évek óta forrongásban tartja a gazdatiszti osztályt, de különösen a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesülete által rendezett, 1905. május 21-iki országos nyugdíjügyi kongresszus óta, amely Vasary Kolos hercegprimás fővédősége mellett Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf, Zichy Aladár gróf, Károlyi Sándor gróf, Zichy Jenő gróf, Batthyány Tivadar gróf, Bánffy Dezső báró, Barabás Béla, Rákosi Jenő, Bujanovics Sándor védőségevel tartatott meg. A Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesülete általános kötelező alapon nyugdíjtervezetet dolgoztatott ki, melyet a kongresszus megbízásából emlékirat alakjában fel is terjesztett az egyesület a földművelésügyi kormányhoz. Ebben a dologban a Gy. G. O. O. folyó évi január hó 5-én tartott közgyűlésén úgy határozott, hogy küldöttség által kéri fel Darányi földművelésügyi minisztert az általános kötelező nyugdíjügyet tárgyaló törvényjavaslatnak kidolgoztatására, amely mielőbb terjesztessék az országgyűlés elé. Az említett egyesület igazgatóság felkéri tehát Magyarországon összes gazdatiszti, kik ebben a küldöttségben, mely valószínűleg már e hét folyamán járul a miniszter elé, résztvenni hajlandók, hogy a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesületénél (Budapest, VII., Rákóczi-ut 86. szám földszint 7. ajtó) haladéktalanul jelentkezzenek. A tisztelgés napjára a küldöttség tagjait értesíteni fogják.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

Kiváncsi. Fogaras. Nem hisszük, hogy eltussolni akarná bárki is. A huszadik század nemcsak a gőz és villany, hanem részben az igazság korszaka is. Bármiféle egyéni érdekek játszanak is itt közbe, a bünyösnek előbb vagy utóbb, bünhödnie kell.

Anyá. Bátran hozhatja, már megszűntek a járványos betegségek, csak szörványosan jelentkezik még egy-egy eset.

Intelligens. Fogaras. Igaza van. A léha világban az igazi intelligens fő elvonul és magának él, mivel ritkán, vagy sohasem talál lelkét megértőkre. Irjon csak bátran, ma már túlhaladott álláspont az, hogy szegyen az asszonyra nézve, ha ír. Sőt elismerésre méltó, ha nem az utcán jár mindig, hanem tollával pénzt is keres. Legyen büszke a tehetségére, nem hogy szégyelje magát. A tárca kitűnő, bátran felküldheti saját neve alatt. Üdvözlöt és kézesők.

N. N. Fogaras. Névtelenül beadott cikkekre nem reflektálunk. Különbösen is, hogy az igazságnak megfelelően tudjuk írni, hallanunk kellene a másik fél véleményét is.

Nem közölhetők. Tavasz, búbajos tavasz. A kétlelkű férfi. Névtelen asszonyka. Jó anyám. Hálás szerető. Márc. 15.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DÁVID.

Szám 66—1908. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sárkányi kir. járásbírósnak 1907. évi spt. 173/II. sz. végzése következtében Dr. Kovács Béla ügyvéd által képviselt Ursz Sándor javára Flucus Ávrám és társai ellen 98 kor. 80 fill. s jár. erejéig 1907. évi szept. hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 650 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, lovak és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Sárkányi kir. járásbírósnak 1908-ik évi V. 46/4. számú végzése folytán 45 kor. 29 fill. hátralékos tökekövetelés erejéig Ujsinkán alperesnek házána leendő megtartására 1908. évi március hó 2-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükeég esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Sárkány, 1908. évi február hó 17-én.

Vagner Péter,
kir. bír. végrehajtó.

Lakást keresek

3 esetleg 4 szobát
megfelelő mellék-
helyiségekkel.

Ajánlatokat Thierfeld Dávid
könyvkereskedése továbbít.

A legjobb fémtisztítószer

Kérjen csak **Globusz** fémtisztító kivonatot

mert sok rossz utánczás történik.

Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. r. Lipcse és Eger

KIADÓ BOLT

Jó forgalmi helyen, a gimnáziumi építés mellett. Ugyanitt egy udvari lakás is KIADÓ.

Zeyk-utca 3.

Bács Károly.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű duggyökérzetű, teljes felelősség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes Kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Mézes-fehér, Karbenet, Sárféher, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas,

Passatuti.

1000 darab sima zöldoltvány . . .	80	kor.
1000 " gyökeres I. oszt., 2 éves	180	"
1000 " " II. osztály . . .	140	"
1000 " sima Ripária-Portális I. o.	16	"
1000 " " " II. o.	9	"
1000 " gyökeres I. osztály . . .	30	"
1000 " " II. osztály . . .	18	"
1000 " fásoltvány I. osztály . . .	200	"
1000 " " II. osztály . . .	140	"

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár egynegyed részét beküldeni sziveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

Sárkány József,
Gyöngyös, (Hevesm.)

2-3 középoszt. végzett
2 fű
tanulónak

FELVÉTELEK

THIERFELD DÁVID könyvnyomdájába.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

Caspari Frigyes

és Társai

Medgyes, Nagyküllöm.

faiskolái

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket u. m.: magonoz, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribizke cserjéket, málnákat, földiepreket, diszcserjéket, gyümölcsfa vadoncokat, sövénynek valót, tülevelű fákat, rózsafákat stb.

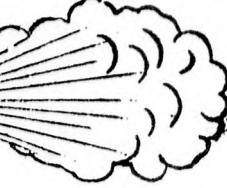
Arjegyzelek kívánatra bármennyire.

2-16

Muschong-Buziásfürdői SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szodavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra

ÖSSZE NEM TÉVESZTENDŐ mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/4 és 1/2 literes üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Sürgönycím: Muschong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18. szám.

ÜGYES HELYI KÉPVISELŐK KERESTETNEK!

FISCHER és TSA NAGYENYED

FA- és SZŐLŐISKOLÁK

150.000 Gyümölcsfa csemete,
1.000.000 Gyümölcsfa-alany,
1.000.000 Élő sövény csemete
sótányfák, diszcserjék, tülevelű-
fák, rózsák stb.

1.000.000 szőlőoltvány. Euro-
pai és amerikai sima és gyö-
keres vessző.
Különlegesség: Csemege-szőlő-
oltványok.

120
kat. hold
mívelési
terület.

30.000
Kiváló szép
besztercei és boszniai
szilvafa csemete.

Arjegyzelek
Ingyen.

200 korona

a modern technika legújabb remeke a

Mignon írógép.

Különös előnyei:

Bárki tanulás nélkül rögtön ír.

Azonnal és állandóan látható írás.

Legegyszerűbb szerkezet. Acélbetűk.

Másol és sokszorosít.

Bármely drága írógéppel egyenrangú.

1 évi jótállás.

Szabadalmazott ipar.

Budapest VII., Csengery-utca 24.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

"METEOR" szálloda

Budapest, Erzsébet-körút 6.

Tulajdonos:

Rendes Szidor.

120 kényelmesen berendezett szoba. Melegvízfűtés. Teljes 24 órás liftszolgálat. Vácuum-Cleaner. Fürdők a házban. Szállodai automobil. Salonok, társalgók.

Figyelmes kiszolgálás. Mérsékelt árak. Feltétlen tisztaság. Fekvés a Keleti és Nyugati pályaudvar között. A technika minden vívmányaival felszerelve. A város központján.

☛ SZOBÁK 4 KORONÁTÓL. ☛

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG ÉS HURUT ELLEN NINCS JOBB A

RÉTHY-féle

Pemetofü-cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

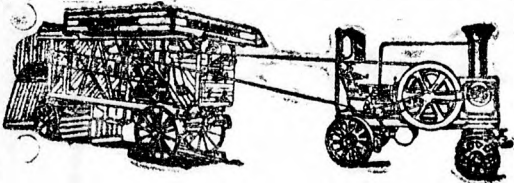
☛ E DOBOZ 60 FILLÉR. ☛
Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Kalmár és Engel

MÓTOR ÉS GÉPGYÁRA

Városi raktár: BUDAPEST. Gyár és iroda: V. Lipót-kör. 18. VI. Úteg-u. 19.

Ajánlja úgy cséplőgépet, mint malomüzemre leggyorsabb benzinmotorjait, benzinkomobílijait, valamint szivógázmotorjait, melyek V. Lipót-körút 18. hármikor üzemben megtekinthetők.

• Teljes jótállás kitűnő cséplésért! Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok egyetlen járása és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen. Olcsó árak részletfizetésre.

KÖHÖGÉS!

Ki ezt figyelmen kívül hagyja, önönmaga ellen vétkezik.

Kaiser-féle

Mell-cukorka

a 3 fenyővel.

Orvosiilag kipróbálva és ajánlva: köhögés, elnyálkásodás és rekedtség ellen.

4512 hitelesített bizonyítvány tanúsítja, hogy megtartják azt, amit ígérnek.

40 és 20 filléres csomagokban kaphatók:

Hermann P. János, Kontesveller Károly, Steinburgi Pildner Frigyes urak gyógyszerüzereiben, FOGARAS.

!! Látványosság a fővárosban !!

Deák Ferenc-szálloda

Csendes családi szálloda.

BUDAPEST, VIII., Aggteleky-utca 7.

Fényes berendezés 75 szoba, központi légfűtés, villanyvilágítás, amerikai önműködő rézmosdók, fürdők, fényesen berendezett kávéház, mérsékelt árak.

5 percrenyire a keleti pályaudvartól.

Tulajdonos:

FALLAI MIKSA.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Visszelárusítók kerestetnek!

Harisnya nélküli petroleum izzóvilágítás!

5% olaj megtakarítás.

Korommentes!

Szagtalan!

Robbanásmentes!

Eltörhetlen!

Lámpaátalakítás fölösleges.

10" = 1 Kor. 75, 14" = 2 Kor. --, 16" = 2 Kor. 30.

Utánvét és postadíjmentes!

Átnézet díjtalanul!

Petroleum-Glühlicht-Industrie Kronach

(B A Y E R N.)

Visszelárusítók kerestetnek!

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-Gyár

Brassóban.

Fogarasra kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedésében.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarasra.